Křtiny

Kraj: Jihomoravský
Okres: Blansko
Správní obvod: Blansko
GPS souřadnice: 49.297056N, 16.744089E
Nadmořská výška: 420 m n. m.
První pís. zmínka: 1237 (787 let)
Počet obyvatel: 812
PSČ: 679 05
Adresa URL: www.krtiny.cz

Historie obce Křtiny

První písemná zmínka o obci je z 24. září 1237 v imunitní listině papeže Řehoře IX. pro zábrdovický klášter. Křtiny jsou jedním z nejstarších a nejpamátnějších poutních míst na Moravě. Vznikly zřejmě již v době založení zábrdovického kláštera před rokem 1209. Z předhusitské doby se dochovaly ještě dvě písemné zmínky o Křtinách: v roce 1299 udělil cenedský biskup čtyřicetidenní odpustky křtinskému kostelu a z roku 1321 se dochovala darovací listina Jindřicha z Lipé, který věnoval klášteru nejstarší křtinský mlýn a Horu (les nad mlýnem). Zdá se, že už v té době byly ve Křtinách dva kostely. Starší románský, řečený Český a novější gotický, zvaný Německý.
Majitelé - premonstrátský klášter v Zábrdovicích, od roku 1784 - Náboženský fond státu, poté od roku 1830 - František X. Dietrichštejn. Od roku 1854 - Terezie Mensdorf-Pouilly, poté 1856 - Alfons Mensdorf-Pouilly (syn předešlé). 1864 - Vincenc z Bubna a Litic, 1882 - Mořic Teuber, Edvin Offermann a od roku 1894 - Jan II. Lichtenštejn, který je vlastnil až do vzniku samostatného Československa, kdy byl jeho majetek zestátněn.
V druhé polovině devatenáctého století došlo na Křtinsku k velkému rozmachu turistiky, byla učiněna řada speleologických a archeologických objevů, jimž dominuje objev halštatského pohřebiště v Býčí skále a objevy ve Výpustku. Křtiny začaly žít nejen z poutí, ale i z turistiky.